

Martti Muukkonen

martti.muukkonen@joensuu.fi

Martti Muukkonen

martti.muukkonen@joensuu.fi

NMKY EKUMEEINISENA VAIKUTTAJANA

työpaperi

Tämä jakso on yhteenvetoa artikkeleista NMKY:n maailmanliiton 100-vuotishistoriassa vuodelta 1955. Sen pääkirjoittajana on Yalen yliopiston professori Clarence Prouty Shedd. Hän käsittelee ajanjaksoa 1844-1913. Muina kirjoittajina ovat NMKY:n silloiset tai entiset työntekijät. Auguste Senaud toimi Maailmankomitean sihteerinä 1922-53, tri Tracy Strong oli poikatyön sihteerinä 1923-37 ja pääsihteerinä 1937-53. Walter S Kilpatrick toimi sodan aikana sotavankityössä ja vuodesta 1949 pakolaistyöntekijänä Itävallassa. M. Henri Johannot toimi Maailmankomitean sihteerinä 1923-48. Hugo Cedergren oli apulaispääsihteerinä 1941-53 ja Sir Frank Willis, joka toimi eri tehtävissä Maailmanliitossa 1930-34 ja vuodesta 1939 Englannin, Irlannin ja Skotlannin NMKY:n pääsihteerinä.

NUORTEN NAISTEN KRISTILLISET YHDISTYKSET

Suhde NNKY-liikkeeseen muodostaa NMKY:lle aivan erityistapauksen. NMKY:n työntekijät Englannissa, Ranskassa ja USA:ssa olivat avustaneet NNKY:iden perustamista.¹ NMKY:n juhlakokouksessa 1894 Lontoossa NNKY-liikkeen tervehdys George Williamsille sisälsi kiitoksen siitä tuesta, mitä hän oli osoittanut NNKY:n työtä kohtaan. Tervehdyksen merkitys oli sanoja suurempi. 1892 kansalliset NNKY:t olivat päättäneet aloittaa valmistelut NNKY:n Maailmanliiton

¹ Shedd 1955, 445.

luomiseksi. NMKY:n juhlakokouksen alla oli keskusteltu mahdollisuuksista näiden liikkeiden yhdistymiseen. NMKY:n puolelta asia kuitenkin todettiin, että "järjestöllinen yhtyminen ei ole mahdollista" mutta nämä kaksi liikettä hyötyisivät "läheisemmästä yhteistyöstä". Terveiset olivat siten symboli läheisestä yhteydestä.²

Kun NNKY:n Maailmanliitto perustettiin Lontoossa 1898, NMKY:lle osoitetussa kutsussa toivotettiin lämpimästi tervetulleeksi delegaatio NMKY:stä.³ Samassa kokouksessa NNKY hyväksyi myös oman Basiksensa. Anna V. Rice sanoo NNKY:n Maailmanliiton historiassaan NNKY:n seuranneen oman basiksensa kohdalla läheisesti Pariisin basista.⁴ Muutenkin liikkeet kulkivat samaa tahtia linjauksissaan. Käännös protestanttisuudesta todelliseen ekumeniaan tapahtui molemmilla samoihin aikoihin (NMKY 1900, NNKY 1910, Kristillinen ylioppilasliike 1911).⁵ Tämä on ymmärrettävää, sillä vuodesta 1907 asti Maailmanliittojen työntekijät ja johtavat luottamushenkilöt ovat pitäneet yhteistyökokouksia.⁶ Yhteistyö tiivistyi edelleen 30-luvulla kun NNKY:n Maailmanliitto muutti päämajansa Geneveen. Sodan jälkeen 1948 perustettiin pysyvä NMKY-NNKY yhteistyökomissio, jonka toimenkuvaa määrittelivät sanat "seka" (mixed), "yhteistyö" (joint) ja "yhdistetty" (unified).⁷ Eräänä johtavana periaatteena on ollut se, että yhteistyöneuvottelu pidetään aina ennenkuin jompikumpi järjestö aloittaa uuden työkentän.⁸ Viimeinen Maailmankokous ennen sotaa Mysossa 1937 päätti: **"Maaimankokous suosittelee tiiveintä mahdollista yhteistyötä NNKY:n**

² Shedd 1955, 347. Oma kokemukseni entisenä NMKY:n sihteerinä on se, että liikkeet ovat kuten todelliset sisarukset: usein riitelevät, mutta silti erottamattomia.

³ Shedd 1955, 364.

⁴ Rice Anna V.: The History of the World's Young Womens Christian Association. The Woman's Press 1947, pp. 53f. Shedd 1955, 134.

⁵ Shedd 1955, 364, 437s, Strong 1955, 463, Willis 1955, 695.

⁶ Shedd 1955, 445.

⁷ Strong 1955, 532.

⁸ Cedergren 1955, 682.

ja Kristillisen ylioppilasliikkeen kanssa kaikessa ekumeenisessa työssä, pitäen kuitenkin huolta, ettei järjestöjen itsenäistä maallikkoluonnetta hävitetä.”⁹

Yhteisen rukousvieton viettämisen liikkeet aloittivat 1904 kun NNKY tuli mukaan NMKY:n 1855 aloittamaan traditioon. Tämä NMKY:n vanhin perinne on jatkunut katkeamatta niin sodan kuin rauhankin päivinä. Rukousviikon keskeisyyttä Strong kuvaa maininnalla, että NMKY:n historian 1913-54 voisi kirjoittaa Rukousviikon otsikoiden mukaan. Vuodesta 1927 Maailmanliittojen puheenjohtajat ovat yhdessä laatineet yhteisen kutsun rukousyhteyteen Rukousviikkovihkosen alkuun.¹⁰

Opiskelijatyössä liikkeet toimivat alusta alkaen läheisessä yhteistyössä. USA:ssa opiskelevat naiset olivat vuoteen 1886 jäseninä Opiskelija-NMKY:issä (Student YMCA), kunnes perustivat oman liikkeen.¹¹ Yhteistyö Maailmanliittojen välillä alkoi kristillisen ylioppilasliikkeen kokouksen järjestämisellä NMKY:n Maailmankokouksen yhteyteen 1899.¹² Vaikka Kristillinen ylioppilasliike oli Maailmanliittotasolla itsenäinen, se ei kuitenkaan täysin irrottanut ”vanhemmistaan” koska paikalliset opiskelijayhdistykset olivat kansallisten NMKY ja NNKY-liittojen jäseniä.¹³ Hyvä esimerkki näiden kolmen liikkeen yhteydestä oli työn aloittaminen Bulgariassa. Sekä NMKY:n että NNKY:n Maailmanliitot lähettivät työntekijät maahan 1914 ja he yhdessä edustivat myös Kristillistä Ylioppilasliikettä.¹⁴ Nämä kolme pitivät 1925 Maailmanliittotasolla neuvottelun, jossa todettiin mm. yhteistyön, uudelleenarvioinnin ja suunnantarkistuksen olevan tarpeen erityisesti nuoriso- ja opiskelijatyön kohdalla.

⁹ Willis 1955, 706.

¹⁰ Strong 1955, 542.

¹¹ Shedd 1955, 278.

¹² Shedd 1955, 365.

¹³ Shedd 1955, 356.

¹⁴ Strong 1955, 466.

NMKY:n ja NNKY:n suhteista todettiin tarve läheisempään yhteistyöhön toimintatapojen suunnittelussa.¹⁵

Eräs opiskelijatyössä tehdyn yhteistyön hedelmistä oli Amsterdamissa 1939 pidetty Nuorten Kristillinen Maailmankokous, jonka järjestelyissä olivat mukana käytännöllisesti katsoen kaikki nuorisotyötä tekevät ekumeeniset organisaatiot. Päävastuun kantoivat NMKY, NNKY ja Kristillinen ylioppilasliike. Kokouksen päätyttyä em. järjestöjen työntekijät KMN:n väliaikaisen pääsihteerin kanssa muodostivat edellisessä luvussa kerrotun ECCO-yhteistyöelimen päivää ennen sodan alkamista.¹⁶

Sodan aikana ja sen jälkeen suurimmaksi yhteistyön kentäksi muodostui työ sodan uhrien auttamiseksi (sotavangit, pakolaiset), jota käsiteltiin jo edellisessä luvussa. Tällä työllä oli juurensa liikkeen alusta asti tekemässä siirtolaistyössä, jota oli tehty NNKY:n kanssa yhteistyössä vuodesta 1921.¹⁷ Tuo työ antoi eittämättä kokemusta suurille liikkuville ihmisjoukoille kohdistetusta työstä, jota sitten sovellettiin pakolaisiin. Pakolaistyössä NMKY:n ja NNKY:n työn painopiste suuntautui lapsiin ja nuoriin. Eräs merkittävimmistä projekteista oli kesäleiritointi pakolaisleirien nuorille. Projektin laajuutta kuvaa vuoden 1946 osallistujamäärä: 110 000 lasta ja nuorta yksinomaan Saksassa ja Itävallassa. Näiden lisäksi pakolaisleireillä järjestettiin normaalia järjestöjen nuorisotoimintaa, kielikursseja, perus- ja ammattikoulutusta jne.¹⁸

Pakolaistyö on muovannut näitä kahta Maailmanliittoa ehkä enemmän kuin mikään muu yksittäinen työmuoto. Pakolaisleirit ovat toimineet ekumenian laboratorioina sanan molemmissa merkityksissä. Ensinnä sitä kautta liikkeisiin tullut jäsenistö kokee olevansa nimenomaan

Kommentti [MM1]: Nosta esiin.

¹⁵ Strong 1955, 485.

¹⁶ Strong 1955, 519-521.

¹⁷ Johannot 1955, 640.

maailmanlaajan liikkeen (huom. yksikkö!) jäseniä eikä, kuten "vanha" jäsenistö, jonkin maan tai paikallisyhdistyksen jäseniä. Toiseksi se on opettanut tunnustusten ja uskontojen väliseen vuoropuheluun ja yhteistyöhön.¹⁹

Yhteinen taival ei kuitenkaan ole aina ollut vailla karikoita. Pohjoismaat kulkivat omaa tietään paitsi suhteessa tunnustuskysymyksiin (kts lukua Protestanttiset kirkot) myös suhteessa sukupuoliin. Norjassa ja Tanskassa oli jo viime vuosisadalla (1879) ns. sekayhdistyksiä, joissa oli jäseninä sekä miehiä että naisia.²⁰ Siinä vaiheessa ongelma oli vielä NMKY:n sisäinen, koska noissa maissa ei ollut vielä NNKY:itä. Myöhemmin siitä tuli liikkeiden suhteita hiertävä kysymys, jota ei ole vielä kukaan tyydyttävästi ratkaistu. NNKY-liike vastusti niitä kolmestakin syystä: ensinnäkin koska naisten asema ei useinkaan ollut tasa-arvoinen, NMKY:t korostivat miehisiä arvoja ja naisten mukanaolo NMKY:ssä heikensi NNKY:n järjestöllistä voimaa²¹. Asiasta käytiin neuvotteluja em yhteiskokouksessa 1907, jonka jälkeen NMKY:n Maailmanliiton Eksekutiivikomitea suositteli kansallisille liitoille, että sekayhdistyksiin perustettaisiin erikseen miesjaostot ja naisia ohjattaisiin NNKY:n liittojen jäseniksi²².

¹⁸ Strong 1955, 594-608.

¹⁹ Strong 1955, 610.

²⁰ Volrath Brugge kirjoittaa käsikirjoituksessaan The Norwegian YMCA in Relation to the History of the Norwegian Church: "During childhood they (boys and girls) had sat together in the classrooms and gone skiing and tobogganing together. Why should they, therefore, not join the Christian Youth Association together?" Shedd 1955, 256.

²¹ Kuitenkin ko. yhdistykset olivat syntyneet pääasiassa pienissä maaseutukylissä, joihin ei ollut järkevää perustaa erillisiä yhdistyksiä. Shedd 1955, 445-447.

²² Mm. Suomi ja Ruotsi protestoi tätä ohjetta vastaan. Shedd 1955, 447-448.

Maailmanliiton linja tässä samoin kuin tunnustuskysymyksessäkin saattaa olla syynä

Asia nousi uudelleen virallisesti esille Maailmankomitean istunnossa Edinburghissa 1947, jossa asiaa käsiteltiin jäsenyysongelmana. Edelliseen täysistuntoon (Tukholma 1938) mennessä naisten osuus jäsenkunnasta oli jo 6-7%. Nuorten miesten konsultaatiossa Oberlinissa 1951 todettiin, että jokainen maa kulkekoon omaa tietään asiassa, mutta Maailmanliiton on jossain vaiheessa tunnustettava NMKY:n työn olevan työtä nuorten miesten ja naisten parissa²³. NNKY on kuitenkin jatkuvasti tuonut esiin tarpeen naisten omalle liikkeelle. Perusteena on mm. se, että maissa, jossa naiset ovat alistetussa asemassa, miehet johtaisivat liikettä. Voidakseen tehokkaasti auttaa kehitysmaiden naisia, tulee NNKY:llä olla voimakas organisaatio myös teollisuusmaissa.²⁴

NMKY:STÄ IRRONNEET JÄRJESTÖT²⁵

NMKY:n poikatyö kehitti omat metodinsa, joista kuuluisin oli lordi Baden-Powelin kehittämä partio. Tuo liike sai alkunsa Englannissa Birkenheadin NMKY:ssä²⁶. Liikkeen levitessä kansalliset NMKY:t muodostivat usein ensimmäiset partioliitot omiin maihinsa omista lippukunnistaan²⁷. Partiotyö on jatkuvasti yksi NMKY:n poikatyön muodoista. Organisoituminen vaihtelee eri maittain. Joissakin maissa NMKY:llä on oma partioliitto, joka on suoraan Kansainvälisen Partioliiton jäsen, joissain maissa NMKY:n liitto on liittona

siihen miksi Suomen Nuorten Kristillinen Liitto (nyk. Nuorten Keskus) myöhemmin irtautui Maailmanliiton jäsenyydestä.

²³ Johannot 1955, 643.

²⁴ Asia tuli usein esiin osallistuessani Jyväskylän NMKY:n pääsihteerinä järjestöjen välisiin yhteistyökuvioihin.

²⁵ Tässä käsitellään vain kristilliseksi itsensä katsovat järjestöt.

²⁶ Tolin 1989, 64.

²⁷ Shedd 1955, 623.

kansallisen partioliiton jäsen ja joissain taas suoraan kansallisen liiton jäseniä.²⁸

Maaailmanliittotasolla ovat välit olleet joskus myrskyisät mutta aina on säilynyt neuvotteluyhteys ja delegaatioita on vierailnut puolin ja toisin Maaailmankokouksissa ja Jamboreilla.²⁹ Vuonna 1946

Maaailmanliiton Eksekutiivikomitea esitti kuitenkin huolestumisensa NMKY:n partiotyön asemasta poikatyössä. Pelkona oli NMKY:n jääminen jälkeen nopeasti kasvavassa poikatyön kentässä.³⁰

NMKY:n ja Kristillisen ylioppilasliikkeen vaiheet ovat siinä määrin punoutuneet toisiinsa, että on mahdotonta sanoa kumpi liike synnytti kumman. Senaud kertoo artikkelissaan "YMCA's before YMCA's" yli kolmanneksen NMKY:n edeltäjistä olleen opiskelijaryhmiä.³¹ NMKY:n alkuvaiheita tutkiessa saa sen kokonaisvaikutelman, että Britanniaa lukuunottamatta NMKY:n työ alkoi muualla usein juuri opiskelijoiden omana toimintana. Jopa ehdotus Pariisiin Maaailmannäyttelyn valitsemisesta Maaailmanliiton perustamisajankohdaksi tuli pieneltä yhdeksän opiskelijan yhdistykseltä Caenista.³²

Suurimman merkityksensä Opiskelija-NMKY:t saivat kuitenkin USA:ssa. Jo vuonna 1877 siellä oli perustettu opiskelija-NMKY:iden liitto

²⁸ Johannot 1955, 623s.

²⁹ Johannot 1955, 623s.

³⁰ Johannot 1955, 628.

³¹ Senaud 1955, 8,. Tämä oli myös syynä niiden lyhytaikaisuuteen: "hyvin alkaneet opinnot päättyivät häpeälliseen valmistumiseen" kuten sanonta kuuluu. Geneveläinen pastori Bouvier kirjoittaa Saksan opiskelijaryhmistä: "The dominant character of these student societies is their brotherly spirit and fellowship, but they are weak from the point of view of organization and they lack a clearly defined objective for their activity." Shedd 1955, 36.

³² Shedd 1955, 104s.

(Inter-Collegiate YMCA), joka "muodosti ehkä suurimman opiskelijoiden veljesyhteyden maailmassa." Tämän liikkeen piirissä syntyi myös opiskelijoiden lähetysliike 1888 tunnuksenaan "maailman evankeliointi tämän sukupolven aikana."³³ Varsinainen lähetysherätys tapahtui 1886 Mt. Hermonin Opiskelijoiden Kristillisessä Maailmankokouksessa, jonka seurauksena lukuvuoden 1886-7 aikana 1500 vapaaehtoista opiskelijaa antoi sitoumuksensa lähetystyöhön lähtemisestä.³⁴

NMKY:n Amsterdamin Maailmankokouksessa 1891 ryhmä opiskelijoita - Luther Wishard, John R. Mott, Karl Fries ja todennäköisesti Nathan Söderblom - teki suunnitelmat, jotka johtivat 1895 Ylioppilaiden Kristillisen Maailmanliiton perustamiseen.³⁵ Hankkeeseen näyttää liittyneen erilaisia ristiriitoja johtuen joko kulttuurisyyistä³⁶ tai sukupolvien erilaisuudesta³⁷. Nimittäin Maailmanliiton Keskuskomitean toimintakertomuksessa Baselin Maailmankokoukselle 1898 ei sanallakaan mainittu Ylioppilaiden Kristillisen Maailmanliiton perustamisesta eikä Ison Britannian ja Irlannin Kristillisen Opiskelijaliikkeen synnystä! Sen sijaan keskuskomitea käynnisti oman opiskelijakonferenssiprojektinsa. Myös Wishardin ja Mottin välillä oli erilaisia näkemyksiä: Wishard olisi halunnut liiton olevan NMKY:n sisällä tukemassa NMKY:n lähetystyötä, Mott taas ajoi läpi ajatuksensa löyhemmästä federaatiosta, johon eri maiden erilaiset kristilliset ylioppilasliikkeet voisivat yhtyä.³⁸ On muistettava, että tuolloin Maailmanliitossa oli kysymys tunnustuksellisista

³³ Shedd 1955, 278.

³⁴ Shedd 1955, 302s.

³⁵ Shedd 1955, 312, 317.

³⁶ Käytännössä amerikkalaisten tapa ohittaa katto-organisaatiot - asenne, joka on jatkuvasti hiertänyt liikkeessä.

³⁷ Shedd mainitsee Baselin kokouksen yhteydessä "vanhan kaartin" eli perustajajäsenet ja uuden sukupolven edustajat Mottin ja Friesin. Shedd 1955, 371s.

³⁸ Shedd 1955, 353-356.

yhdistyksistä kipeä kysymys. Mottin malli mahdollisti myös tunnustuksellisten opiskelijaliikkeiden mukaantulon.

Uuden Federaation puheenjohtajaksi valittiin Fries ja pääsihteeriksi Mott. Sama personaaliyhteys vallitsi myös kansallisella tasolla ja paikallisesti.³⁹ Kuten NNMKY:n yhteydessä tuli ilmi, opiskelijatyö oli edelleen sidoksissa NMKY:hyn kaikilla tasoilla. Tilannetta kuvaa parhaiten ote Mottin puheesta Baselin Maailmankokouksessa 1898:

"...Miksi NMKY:n tulisi kohdistaa erityishuomionsa ja omata terve itsekunnioitus tässä työssä opiskelijoiden parissa? Neljä syytä voidaan antaa vastaukseksi. 1) Koska ensimmäinen opiskelijaliike oli NMKY-liike. 2) Koska viisi kymmenestä suuresta opiskelijaliikkeestä maailmassa⁴⁰ on NMKY-liikkeitä ja kaikki muut ovat joko NMKY:n jäsenten perustamia tai saaneet suurta apua NMKY:ltä. 3) Koska 65:stä opiskelijatyön sihteeristä 46 on NMKY:n sihteereitä. 4) Koska 880:stä opiskelijayhdistyksestä yli 650 on NMKY:itä ja suuri enemmistö näistä on Amerikassa."⁴¹

NMKY:n miestyölle syntyi aivan oma Y-kiltaliikkeensä. Se sai alkunsa 1920 Toledossa, jossa eräs paikallisista Rotary-klubeista päätti ottaa nimekseen "Y's Men's Club" tarkoituksenaan tukea paikallista NMKY:tä. Jo 1922 perustettiin sille Maailmanliitto.⁴² NMKY:llä ja sillä ei ole muodollista yhteyttä mutta käytännössä Y-killat ovat NMKY:n tukiyhdistyksiä. Y-kiltojen kansainvälisen pääsihteerin toimisto on NMKY:n Maailmanliiton yhteydessä ja hän on käytännössä sen työyhteisöön kuuluva.

Baselin Maailmankokouksen jälkeen geneveläinen lehti La Semaine Religieuse arvioi heinäkuussa 1898 Ylioppilaiden Kristillisen Maailmanliiton syntyä tavalla joka sopii yhteenvedoksi tälle luvulle:

"Olemme nähneet jo aiemmin että opiskelijoille, tärkeälle mutta itsepäiselle joukolla, oli perustettava uusi organisaatio - sisarorganisaatio erillään yhdistyksistä... Samanlaisia pyyntöjä on tehty myös sotilaiden, merimiesten, leipureiden suhteen. Epäilemättä uusi mahdollisuus on avautumassa yhdistyksille. Se on hedelmällistä mutta myös vaarallista. Eivätkö yhdistykset ota riskin yhteyden menettämisestä moninkertaistamalla haaransa ja alueensa? Näemme tälle vain yhden lääkkeen:

³⁹ Shedd 1955, 355. Ylioppilaiden Kristillisen Maailmanliiton kuudesta puheenjohtajasta oli viisi ollut NMKY:stä. Strong 1955, 533.

⁴⁰ Movement lienee tässä merkityksessä "kansallinen liitto".

⁴¹ Shedd 1955, 374.

⁴² Johannot 1955, 632.

solidaarisuuden ja ystävyyden hengen on kehityttävä jäsenistössä *ennen* kuin heidän erilaiset elämänuransa ovat mahdollistaneet kasvun erilleen. Poikatyöstä on tulossa merkittävin linkki yhdistysten välille.”⁴³

KIRKKOJEN MAAILMANNEUVOSTO

Kirkkojen Maailmanneuvoston ja NMKY:n suhdetta Shedd kuvaa:

”NMKY:n Maailmanliiton historia liittyy läheisesti kaikkien niiden liikkeiden historiaan, jotka pyrkivät lähemmäksi kristittyjen läheisempää yhteyttä. Monet kasvavien ekumeenisten liikkeiden johtajista saivat ensimmäiset ’käytännöllisensä’⁴⁴ NMKY:n ja ylioppilasliikkeen ympyröissä. Mott, Fries, Söderblom, Azariah, K.T.Paul, Yui, Temple, Oldham, Paton, Brent - eräitä näkyviä kristillisen maailmanlaajan yhteyspyrkimyksen johtajia aikakaudella, jotka olivat joko nuoruusvuosinaan tai jopa koko elämäntyönsä läheisessä yhteydessä NMKY:hyn tai saivat siltä vaikutteita.”⁴⁵

Hän jatkaa siteeraamalla Rousea KMN:n ensimmäisestä yleiskokouksesta Amsterdamissa 1948:

”Neljä viidesosaa näille foorumeille kokoontuneista luultavasti saivat kiittää ekumeniasta kiinnostumistaan jonkinlaisesta yhteydestä NMKY:hyn, NNKY:hyn tai läheisesti sidoksissa olevaan Kristilliseen Ylioppilasliikkeeseen.”⁴⁶

Tuon ajan ekumeenisessa liikkeessä näyttää päteneen sama ilmiö, joka näkyy pienten pitäjien yhdistystoiminnassa: yhdistyksiä saattaa olla parikymmentä, mutta niiden johtokunnat koostuvat pitkälti samoista henkilöistä. Siten ekumeenisen liikkeen tiiviit yhteydet eivät ole mikään yllätys. NMKY:n vaikutus KMN:n molempien haarojen syntyyn onkin ollut nimenomaan epävirallinen: nuo ekumeenisen liikkeen suurmiehet saivat nuoruudessaan näyn kristittyjen yhteydestä ja tultuaan kirkoissaan vaikutusvaltaisiin asemiin he ylläpitivät vanhoja ystävyysuhteitaan - nyt vain virallisesti. Tästä näkökulmasta Edinburghin Lähetyskonferenssi 1910 ei suinkaan ollut ekumeenisen liikkeen alku vaan vain yksi - tosin merkittävä - askel

⁴³ Shedd 1955, 377.

⁴⁴ Engl. ”practic games”.

⁴⁵ Strong 1955, 464.

⁴⁶ Strong 1955, 464, Rouse 1954, 327.

prosessissa.⁴⁷ Henkilösuhteiden merkitystä korostaa myös Tracy Strong käsitellessään Geneveen keskittyneiden kristillisten järjestöjen yhteistyötä.⁴⁸

Jatkuvuutta korostaa myös Pariisin Basiksen asema ekumeenisessa liikkeessä. NMKY:n jälkeen sen hyväksyivät jossain muodossa Kristillinen Ylioppilasliike 1895, NNKY 1898, KMN 1948.⁴⁹

Edellä mainittu sotavankityö merkitsi paljon myös NMKY:n ja KMN:n⁵⁰ suhteille sillä muodollinen linkki KMN:n ja NMKY:n välillä oli sodan puhjetessa perustettu ECCO (Emergency Committee of Christian Organizations), jossa olivat jäseninä NMKY:n, NNKY:n, Kristillisen Ylioppilasliikkeen maailmanliittojen sekä KMN:n väliaikaiskomitean pääsihteerit. Komitea sopi työnjaosta sodan aikana: NMKY pyrkii varmistamaan mahdollisuudet sotavankien palvelemiseen, NNKY ja Ylioppilasliike antavat yhteistyöapua kaikin mahdollisin tavoin ja KMN organisoii Ekumeenisen komission sotavankien pastoraalista hoitoa varten.⁵¹ Sodan jälkeen yhteistyö jatkui pakolaistyössä usein kolmikantaisesti NMKY, NNKY, KMN.⁵² Laajinta yhteistyö oli kuitenkin nuorisotyössä. Em. järjestöjen pääsihteerit esittivät Maailman Kristillisen Nuorisokomitean perustamista 1947. Tämä hyväksyttiin ja siitä tuli yhteistyön perusta kolmatta Nuorten Kristillistä Maailmankokousta varten Travancoressa 1952 muiden vaikutustensa lisäksi.⁵³

Kommentti [MM2]: Nosta esiin.

⁴⁷ Kts myös luvussa "Protestanttiset kirkot" kerrottuja yhteyspyrkimyksiä.

⁴⁸ Strong 1955, 500s.

⁴⁹ Jentsch 1968, 4. Shedd 1955, 134. Nämä järjestöt muokkasivat myöhemmin tunnustuksensa trinitaariseksi. Theurer 1967, 27-28.

⁵⁰ Tarkoittaa ennen vuotta 1948 KMN:n väliaikaiskomiteaa.

⁵¹ Strong 1955, 557. Jäseninä Ruth Woodsmall (World YWCA), Robert C. Mackie (WSCF), W.A. Visser 't Hoof (WCC prov. com) ja Tracy Strong (World YMCA).

⁵² Strong 1955, 604, 607ss.

⁵³ Strong 1955, 532s.

NMKY:n Maaailmankomitean täysistunto Edinburghissa 1947 käsitteli laajasti NMKY:n asemaa ekumeenisessa kentässä. Siellä todettiin mm.:

”Ekumeenisessa liikkeessä on kaksi pääaluetta, joihin tulee kiinnittää huomiota: 1) uskon ja sakramenttien yhteys ja 2) yleinen kristillinen toiminta, joka sisältää lukuisat nuorisotyön muodot. Ensinmainitulla alueella kirkkoilla on oikeus vaatia etuoikeutta koska se on liitetty erityisellä tavalla sakramenttien hoitoon. Toinen alue kuitenkin on sellainen, jossa kristillisillä maallikkoliikkeillä on osaamista: tosiasiaa tämä alue muodostaa niiden varsinaisen kutsumuksen.⁵⁴

Sama kokous päätti, että ECCO:n tapaista konsultatiivista yhteistyötä ollaan valmiit jatkamaan KMN:n kanssa missä muodossa tahansa.⁵⁵ NMKY on ollutkin mukana KMN:n yleiskokouksissa ja Keskuskomiteassa alusta asti virallisena tarkkailijana.⁵⁶

PROTESTANTTISET KIRKOT JA NMKY

Alusta asti NMKY:n ja protestanttisten kirkkojen suhteessa on ollut erilaisia malleja riippuen eri maista ja niiden tilanteista. Siinä suhteessa NMKY:n ”teologia” on ollut hyvin kontekstisidonnaista.

Perusjakona suhtautumisessa voisikin pitää kysymystä itsenäisyydestä suhteessa protestanttisiin kirkkoihin. Ovatko NMKY:t maallikkojohtoisia kirkkoista itsenäisiä yhdistyksiä vai pappisjohtoisia kirkon työmuotoja? Anglo-saksisessa maailmassa ja siellä missä protestantit olivat vähemmistönä vallitsi ensinmainittu malli ja valtio-, kansan- tai maakirkkojen alueella jälkimmäinen. Tämä oli muodollinen jako, mutta sitä hämmensivät erilaiset

Kommentti [MM3]: Nosta esiin.

⁵⁴ Willis 1955, 709. Asiakirjoista kuultaa läpi myös huoli siitä mikä on NMKY:n asema KMN:n perustamisen jälkeen. Hyvistä yhteistyösuhteista huolimatta kirkkojen oman tunnustuksellisen nuorisotyön kasvu 30-luvun lopulta alkaen (esim Willis 1955, 707) ja tämä ilmeisesti herätti jonkinverran huolestumista. Huolestumisen syynä oli liikkeen historian aikana saadut negatiiviset kokemukset tunnustuksellisuudesta siinä muodossa, että ne nostavat raja-aitoja.

⁵⁵ Willis 1955, 709.

⁵⁶ Willis 1955, 712.

käytännöt, jotka saattoivat kääntää muodollisen sitoutumattomuuden sitoutuneisuudeksi ja päinvastoin.

Asian esitti ranskalainen Jean Paul Cook jo Pariisin Maailmankokouksessa 1855 kuvaamalla suhdetta sanalla yhteistyö (coordination) ja hän pelkäsi USA:ssa suhteen olevan pikemminkin alisteinen (subordination).⁵⁷ Samaan kysymyksenasetteluun kuului myös se, miten jäsenyyskriteerit määritellään. Tämäkin jako noudattelee samoja alueellisia rajoja. Myöhemmin syntyneiden kansallisten liittojen käytännöt voidaan johtaa Maailmanliiton perustajajäsenten käytäntöihin. Myös muutokset kulkivat samoja traditiolinjoja.

Englannissa toimittiin tavalla, jota voisi kuvata personaaliunioniksi: yhdistykset olivat itsenäisiä suhteessa kirkkoihi, mutta käytännössä ns. aktiivijäsenet toimivat myös kirkkojensa aktiiveina.⁵⁸ Englannissa edellytettiin jäseniltä, että he ovat antaneet todistuksen kääntymyksestään sen lisäksi, että ovat kirkon jäseniä.⁵⁹

USA:ssa jäseniksi saattoivat liittyä vain protestanttisten kirkkojen aktiivit jäsenet.⁶⁰ Tämä oli kirjattu ns. Portlandin Basikseen vuodelta 1869, joka oli amerikkalaisten silloinen tulkinta Pariisin Basiksesta ja joka oli voimassa aina vuoteen 1931.⁶¹

⁵⁷ Shedd 1955, 163.

⁵⁸ Shedd 1955, 164.

⁵⁹ Shedd 1955, 200.

⁶⁰ Shedd 1955, 123.

⁶¹ Willis 1955, 696.

Ranskan tilanne poikkesi Englannista ja USA:sta siinä, että protestanttiset kirkot olivat vähemmistökirkkoja ja niiden jäsenet omasivat siten selkeämmän tunnustusedentiteetin kuin protestanttisella alueella. Ranskassa NMKY:n asemaa ei aina ymmärretty varsinkaan vapaakirkollisissa piireissä.⁶² Näiden intressissä oli saada NMKY:stä työkalu omaan käyttöönsä. Tätä ongelmaa Cook kuvasi:

“Let us not work for *no* Church, for that would not be working for Christ; not for *some particular* Churches, for then we should be Denominational; but let us work for *all Christian and Evangelical Churches* in the unity of the One body of the Christ.”⁶³

Ranskan NMKY oli myös Sveitsin ohella ainoa, joka teki Pariisin Basiksesta henkilökohtaisen jäsenyydestin kirkon jäsenyyden tai kääntymiskokemuksen sijasta.⁶⁴ Ranskan tilanne vallitsi myös monessa muussa ei protestanttisessa maassa. Joissakin taas kirkon jäsenyys ja kansallisuus oli niin sidoksissa, etteivät vähemmistöt tunteneet oloaan kotoiseksi enemmistökansallisuuksien johtamissa kansallisissa liitoissa, vaan halusivat kuulua toisen maan liittoon.⁶⁵ Tällöin protestanttinen identiteetti liittyi pikemminkin kansallisuuteen kuin tunnustukseen.

Saksassa NMKY:llä oli evankelisen kirkon tuki jo ennen Maailmanliiton perustamista.⁶⁶ NMKY:n nuorisopäiviä vietettiin yleensä Kirkkopäivien yhteydessä. Jäseneltä edellytettiin, että hän oli maakirkon jäsen ja sitoutunut kristillisyyteen. Saksan NMKY oli muodollisesti itsenäinen ja hyväksynyt Pariisin Basiksen tunnustuspykäläkseen, mutta anglo-

⁶² Shedd 1955, 121s.

⁶³ Shedd 1955, 163s.

⁶⁴ Shedd 1955, 275.

⁶⁵ Tällainen tilanne oli mm. Puolan ja Eestin saksalaisissa yhdistyksissä, jotka olivat liittyneet Saksan NMKY:hyn. Shedd 1955, 483.

saksit kritikoivat sitä jatkuvasti siitä, että se on käytännössä tunnustuksellinen liike ja osa Evankeelistä kirkkoa. Saksan tilanne monimutkaistui myöhemmin kun vanhemman Evangelische Jungenverein kirkon sisällä tekemää kasvatuskristillisyyttä kritikoitiin ja Berliiniin synnytetettiin amerikkalaistyylinen evankelioiva City-CVJM.⁶⁷

Pohjoismaissa jäsenyysongelma tuli esille vapaiden suuntien ja Luterilaisten valtiokirkkojen suhteissa. Ruotsissa monet liikkeeseen suopeasti suhtautuneet papit huomasivat, etteivät voi olla tekemisissä sen kanssa babtistisen vaikutuksen vuoksi.⁶⁸ Norjassa ja Tanskassa taas säännöissä aluksi edellytettiin luterilaista tunnustusta ja siksi näiden maiden liikkeillä oli vaikeuksia päästä ylipäätään Maaailmanliiton jäseniksi⁶⁹.

Valtio/maakirkkokysymys synnytti myöhemmin lähes liikkeen hajoamiseen johtaneen kiistan luterilaisten maiden ja anglosaksisten maiden liikkeiden välillä.⁷⁰ Kysymys oli pohjimmiltaan käytännöllinen - 98% kansasta oli Luterilaisia - periaattelliseksi sen teki se, että tuo 2% rajattiin pois koska NMKY:n työ oli kirkon työtä.⁷¹ Koska nuo 2%

⁶⁶ Shedd 1955, 125s.

⁶⁷ Shedd 1955, 248s. Tämä kahtiajako näkyy edelleenkin Saksan NMKY:ssä.

Maaailmanliiton pääsihteeri (1952-62) Paul M Limbert kirjoittaa julkaisemattomissa muistelmissaan mm: "Their national organization was complicated and I am not sure that I ever understood it fully." Limbert s.a. 209.

⁶⁸ Shedd 1955, 261s.

⁶⁹ Jäsenyys varmistui vasta kun nämä liikkeet hyväksyivät Pariisin Basiksen tunnustuspykäläkseen 1898 ja 1905. Shedd 1955, 361s.

⁷⁰ Shedd 1955,392-422.

⁷¹ Shedd 1955, 253. Babtistien ja luterilaisten konflikti Ruotsissa oli ongelmallinen myös siksi, että Maaailmanliitto ei ollut hyväksynyt Bund der

olivat usein babtisteja, USA:n huomattavasti vaikutusvaltaisemmat babtistit nostivat asiasta äläkän kerta toisensa jälkeen⁷². Kun käytännöllinen asia kärjistyy periaatteelliseksi on sovinnon hierominen kovin vaikeaa. Valtiokirkko-ongelma on jatkuvasti noussut esille liikkeen historiassa. Pariisin juhlakokouksessa 1905 asiasta keskusteltiin perusteellisesti ja todettiin kunkin maan saavan itse päättää miten Pariisin Basis sovitetaan paikallisiin yhteyksiinsä.⁷³ Vasta neuvottelut ortodoksien kanssa (kts tätä) osoittivat asiassa saadun jonkinlaiset pelisäännöt.

Lähetystyössä varhaiset NMKY:t tukivat kirkkojen lähetysjärjestöjä keräämällä varoja ja rekrytoimalla lähettejä ja kokivat tämän täyttävän heidän velvoitteensa. Brittiläisellä ja saksalaisella liikkeellä oli omat lähetyskomiteat työtä tukemassa.⁷⁴ Vasta Tukholman Maailmankokouksessa 1888 tuli esille ajatus NMKY:n omasta lähetystyöstä. Ajatusta sekä puollettiin että (varsinkin brittien taholta, jotka pelkäsivät lähetysseurasuhteidensa vaarantuvan) vastustettiin. Ajatus oli kuitenkin synnytetty ja se sai tuulta

Christilichen Jügensvereine Deutscher Babtistengemeindeniä jäsenekseen koska se oli tunnustuspohjainen. Nyt kuitenkin Ruotsin käytännössä luterilainen liitto oli jäsenenä. Shedd 1955, 251. Tilanne oli kuitenkin sikäli erilainen, että Ruotsin NMKY oli virallisesti hyväksynyt Pariisin Basiksen, Saksan Babtistit eivät. Shedd 1955, 283.

⁷² Shedd 1955, 392, 406.

⁷³ Shedd 1955, 425. Keskustelussa amerikkalaiset korostivat liikkeen maallikkoluonnetta ja muistuttivat koko liikkeen syntyneen koska kirkon työ oli liian pappiskeskeistä. Nuoret olivat kirkon nuoria, mutta yhdistykset heidän omiaan eikä kirkon. Shedd 1955, 422. Saksalaiset taas huomauttivat, että heillä käy usein niin, että kirkon papit käynnistävät nuorisotyön, joutuvat vastaamaan sen laajentamisesta, varjelemisesta ja ylläpitämisestä. Puheenjohtajina on sekä maallikkoja että pappeja, mutta yhdistykset valitsevat heidät - ei kanonisen lain vaan valtion yhdistyslain perusteella. Shedd 1955, 424.

⁷⁴ Shedd 1955, 277.

alleen tullen osaksi NMKY:n työtä.⁷⁵ Myöhemminä vuosina varsinkin John R. Mott teki siitä yhden Maailmanliiton painopistealueista. Oma lähetystyö ei kuitenkaan tullut kirkkojen lähetysjärjestöjen tukemisen sijaan vaan lisäksi.

Lähetystyön lisäksi kirkkojen kannalta keskeinen kysymys oli suhtautuminen sakramentteihin. Kasteesta ei Maailmanliiton 100-vuotishistoriikista juurikaan puhuta, mutta ehtoollisen vietolla näyttää olleen keskeinen asema Maailmankokouksissa. Genevestä 1858lähtien kirkkokuntien yhteinen ehtoollisenvietto on kuulunut Maailmankokouksien ohjelmaan⁷⁶. Amsterdamin vuoden 1891 Maailmankokouksen valmisteluissa syntyi kiista sen merkitsemisestä viralliseen ohjelmaan. Asia ratkaistiin siten, että se ei ollut ohjelmassa mutta vietettiin entiseen tapaan vaikka epävirallisesti.⁷⁷ Siten NMKY:n kokouksissa toteutettiin sellaista käytännön ekumeniaa, josta kirkot alkoivat virallisesti keskustella vasta vuosikymmeniä myöhemmin.

II maailmansota ja sotavankien sekä pakolaisten parissa tehty työ tiivistä NMKY:n ja protestanttisten kirkkojen yhteistyösuhteita. NMKY oli aluksi se kanava, jonka kautta kirkot pääsivät työskentelemään ennenkuin saivat omat organisaationsa pystyyn. Tältä ajalta periytyy

⁷⁵ Shedd 1955, 291, Cedergren 1955, 662s.

⁷⁶ Shedd 1955, 376, 427 (Shedd ei mainitse mitkä olivat ne neljä kirkkoa, joiden papit jakoivat ehtoollista), 495 (Helsingissä jakajina luterilaiset ja anglikaani, siunauksen luki ortodoksiipiispa!), 503.

⁷⁷ Shedd 1955, 319. Amsterdamin kokouksesta ilmenee myös sellainen mielenkiintoinen pikkutieto, että John R Mott osallistui silloin ensimmäistä kertaa Maailmankokoukseen. Tulevia ekumeenisia kuvioita ajatellen on huomattava, että läsnä olivat myös Nathan Söderblom, Luther Wishard ja Karl Fries. Shedd 1955, 312, 316.

myös amerikkalaisten kirkkojen edelleen jatkuva huomattava tuki NMKY:n pakolaistyölle.⁷⁸

KATOLINEN KIRKKO

NMKY:n ja katolisen kirkon suhteiden muutoksessa voidaan ennen vuotta 1955 havaita kaksi selkeää ajanjaksoa. Jaksojen rajoihin ja suhteiden sisältöön ovat enemmän vaikuttaneet muutokset kummankin osapuolen sisällä kuin niiden välillä. Suhteiden muutos on ollut seurausilmiö osapuolten omasta sisäisestä kehityksestä.

Ensimmäinen vaihe kesti n. vuoteen 1905 asti. Siihen saakka NMKY oli toiminut vain protestanttisissa maissa ja siten osapuolilla ei ollut varsinaista kosketuspintaa - NMKY oli protestanttinen liike joka toimi protestanttisella alueella.

Tältä ajalta oli kuitenkin peräisin eräitä perusasenteita, jotka vaikuttivat merkittävästi aikana jolloin NMKY laajeni katoliselle alueelle. Vaikka USA:n NMKY sitoi ns. Portlandin Basiksessa vuodelta 1869 jäsenyyden protestanttisiin kirkkoihin kuulumiseen⁷⁹ niin jo 1800-luvun puolella osa NMKY:n johtajista suhtautui katoliseen kirkkoon huomattavan myönteisesti. Vaikka Pariisin Basiksen sanat: "Pyhän Raamatun mukaisesti" viittaavatkin protestanttisuuteen, ei Pariisin 1855 kokouksen dokumenteista löydy juurikaan kritiikkiä ja ei lainkaan hyökkäyksiä katolista kirkkoa kohtaan. Tämä on sikäli merkittävää, että yleensä protestantit tuona aikana katsoivat katolisen kirkon olevan varsin epäkristillinen⁸⁰. Päinvastoin mm. Chicagon NMKY:n sihteerinä evankelistan uransa aloittanut Dwight L. Moodyn tiedetään lahjoittaneen urut kaupunkinsa Katoliseen kirkkoon.

⁷⁸ Kilpatrick 1955, 608s.

⁷⁹ Shedd 1955, 203n.

⁸⁰ Willis 1955, 688.

Kun häntä kritikoitiin tästä hän tokaisi, että on parempi olla katolisessa kirkossa kuin ei missään⁸¹.

Toinen vaihe suhteissa alkoi 1905 kun NMKY aloitti laajentumisensa katolisiin maihin. NMKY:n Maailmanliiton asenteeseen katolista kirkkoa kohtaan vaikutti erityisesti John R. Mott ja hänen laajenevat tunnustustenväliset kontaktinsa.⁸² Mott mm. korosti katolisissa maissa toimiville sihteereille välttämättömyyttä ymmärtää katolista uskonelämää⁸³. Samoihin aikoihin myös USA:ssa Portlandin Basista lievennettiin ja katsottiin katolisten täyttävän jäsenyysehdot.⁸⁴

Katolinen kirkko ei kuitenkaan hyväksynyt NMKY:tä ja marraskuussa 1920 Vatikaani lähetti katolisille piispoille varoituksen NMKY:stä. Varoituksen perusteena oli nimenomaan NMKY:n tunnustuskuntiin sitoutumattomuus.⁸⁵ Kuitenkin vuoteen 1926 mennessä NMKY oli laajentunut jo 17:een katoliseen maahan (yhteensä 63:ssa maassa).⁸⁶ Tunnustuksettomuus saatettiin katolisessa kirkossa kokea haasteeksi Paavin erehtymättömyydelle, josta tehtiin dogmi vasta niinkin vähän aikaa sitten kuin 1870 Vatikaanin I konsiilissa. Katolisen kirkon auktoriteetti ei muutenkaan ollut ehkä Irlantia ja Puolaa lukuunottamatta vankkumaton katolisissa maissa: mm. Ranskassa ja Italiassa kommunismi ja yleinen antiklerkalismi olivat murentaneet kirkon valtaa.⁸⁷ Latalainen Amerikka taas oli Vatikaanille jatkuva huolenaihe. Katolinen kirkko oli 1800-luvun itsenäisyysliikkeissä asettunut säännönmukaisesti eurooppalaisen valtaeliitin puolelle ja

⁸¹ Shedd 1955, 194.

⁸² Shedd 1955, 437s.

⁸³ Willis 1955, 695.

⁸⁴ Willis 1955, 695.

⁸⁵ Willis 1955, 698.

⁸⁶ Strong 1955, 491s.

⁸⁷ Sinnemäki 1961, 12-13.

maiden itsenäistyessä se maksoi tästä erehdyksestä.⁸⁸ Siten on ymmärrettävää, että katolinen kirkko koki kaiken omaehtoisen toiminnan uhkaksi auktoriteetilleen ja jopa asemalleen. Teologisesti tätä korosti katolinen opetus ettei pelastusta ollut kirkon ulkopuolella. Siten kirkossa oli varmasti paljon hurskasta pelkoa ei-katolisten sielujen autuudesta Vatikaanin kirkollista organisaatiota koskevan huolen lisäksi.

Suhteiden kannalta varsin merkittävä alue oli Puola, jossa NMKY aloitti 1922. Sen ensimmäinen sihteeri Paul Super ilmoitti jo tehtävää vastaanottaessaan tekevänsä Puolan NMKY:stä katolisen NMKY:n.⁸⁹ Tämän hän tekikin ja kun muissa NMKY:issä oli 95% protestantteja, Puolassa 95% oli katolisia. Puolan NMKY:stä tulikin katolisen kirkon ja NMKY-liikkeen konfliktipiste. Se vaimeni vasta Puolan ulkoministerin tehtyä Vatikaanille selväksi, että Puolan hallitus haluavaa NMKY:n toimivan Puolassa.⁹⁰

Puolan NMKY tuli uudelleen ongelmaksi sen muutettua pakolaisyhdistyksenä Lontooseen ja muodostuessa omaksi etniseksi NMKY:ksi toisen valtion sisällä.⁹¹ Työ pakolaisten parissa sai paljon sympatiaa myös Englannin katolisen kirkon johdon parissa, mutta sillä ei ollut valtuuksia suhteiden viralliseen solmimiseen.⁹² Kun asiasta

⁸⁸ Sinnemäki 1961, 18-20.

⁸⁹ Super 1947, 3.

⁹⁰ Super 1947, 90.

⁹¹Maailmankomitean kokous 1953 Genevessä: "the World's Committee should recognize the existence of the various YMCA Polish groups in Western Europe as culturally National Movement with its own Constitution." This significant decision to recognize a national movement in terms of culture rather than territory, was it is believed, unique in the history of the World Alliance. Strong 1955, 529.

⁹² Willis 1955, 714s.

otettiin yhteyttä Vatikaaniin, sen kanta oli edelleen järkkymättömän kielteinen.⁹³

Katolisen kirkon virallinen negatiivinen kanta ei kuitenkaan ollut ainoa katolinen kannanotto. Varsinkin NMKY:n työ sotavankien parissa sai myönteisen vastaanoton. Sekä Puolassa⁹⁴ Englannissa⁹⁵ että USA:ssa⁹⁶ työtä tehtiin työyhteydessä katolisten pappien ja avustusjärjestöjen kanssa. Vaikuttaakin siltä, että työ sotavankien parissa merkitsi katoliselle kirkolle samaa kuin lähetystyö protestanteille: se johti pakosta tasavertaiseen yhteistyöhön muiden tahojen kanssa. Tämänkaltaiset ruohonjuuritason kokemukset olivat varmasti osaltaan lisäämässä sitä muutospainetta joka johti myöhemmin Vatikaanin II konsiiliin ja katolisen kirkon uudelleenasetoitumiseen NMKY:hyn ja laajemminkin ei-katolisiin organisaatioihin.

⁹³ In february 1954 a communication was recieved trough the Apostolic Delegate in London from the Vatican intimating "that the well-known instruction of the Holy Office concerning the question applies also the Polish Section of the YMCA", and that "it would therefore be useless for them to present a further petition to the Holy Office, unless they changed their name and their Association, making it in effect Catholic and detaching itself completely from the International Organization." Willis 1955, 716.

⁹⁴ ...Polish secretaries collected...Bibles from the Jesuit Fathers. ... Roman Catholic prayer books, missals, communion wine and host, religious pictures, and rosaries were collected and sent. One of the result of these services was that permission was granted by the Roman Catholic authorities to bless YMCA centres. Strong 1955, 563.

⁹⁵ Cardinal Hinsley, Roman Catholic Archbishop of Westminster, wrote...: "Indeed I can commend the work of the World's Alliance of YMCAs for the most excellent work they are doing amongst the prisoners in this country... I send you my full support and my congratulations on what you are doing." Strong 1955, 564.

⁹⁶ Close relations were also established with... the National Catholic Welfare Conference... Strong 1955, 565.

ORTODOKSINEN KIRKKO

NMKY:n työ ortodoksisissa maissa alkoi aluksi protestanttien parissa. Venäjällä ensimmäinen yhdistys perustettiin Pietariin 1869. Se toimi lähinnä saksalaisten parissa.⁹⁷ Vuonna 1900 ortodoksiselta pohjalta toimiva NMKY, nimeltään Mayak, sai Pietarissa virallisen luvan tehdä työtä ortodoksisten nuorten miesten kanssa⁹⁸. Syyriassa Antabissa aloitettiin työ 1881, Kreikassa Ateenassa 1892. Japanilainen NMKY raportoi 1905 hyväksyneensä ortodoksit aktiivijäseniksi⁹⁹.

Ortodoksien mukaantulo näkyi jo Pariisissa pidetyssä 50-vuotisjuhlakokouksessa, jossa korostettiin käännyttämisen välttämistä ja keskusteltiin "evankeelinen" -sanana merkityssisällön laajentamisesta käsittämään myös katoliset ja ortodoksit.¹⁰⁰

Suhteiden kannalta merkitävä vuosi oli 1911. Tuolloin Konstantinopolissa aloitettiin sekä normaali NMKY-työ että työ opiskelijoiden parissa. Lisäksi siellä pidettiin samana vuonna WSCF:n konferenssi, jolle Ekumeeninen patriarkka antoi siunauksensa.¹⁰¹ Seuraavana vuonna Eksekutiivikomitea keskusteli pitkään strategiasta ortodoksisissa maissa. Varsinkin Mott korosti, että näissä maissa on toimittava yhteistyössä ortodoksisen kirkon johdon sekä hallituksen kanssa. Yksinomaan protestanttisena liikkeenä NMKY:llä ei ole tulevaisuutta. Tämä linja sai vahvistuksensa Edinburghin

⁹⁷ Tosin yhteyksiä oli pidetty Saksan Jünglingsvereinin ja Venäjän saksalaisten kristillisten johtajien välillä jo 1856. Shedd 1955, 253.

⁹⁸ Mayakin toimitalon avajaisissa 22.9.1896 aloitusrukouksen piti Venäjän NMKY:n komitean jäsen isä Vasiljeff ja tilaisuuteen lähetti tervehdyksensä myös Tsaaritar. Shedd 1955, 364.

⁹⁹ Willis 1955, 701.

¹⁰⁰ Willis 1955, 691. Evankeelinen tässä engl. Evangelical.

¹⁰¹ Shedd 1955, 438, Rouse 1948, 154.

Maaailmankokouksessa 1913, jossa todettiin työn näissä maissa edellyttävän tarkkaa ja kyselevää tutkintaa.¹⁰²

Opiskelijatyön ja varsinaisen yhdistystyön lisäksi NMKY:n työllä sodan uhrien, erityisesti Venäjän emigranttien, auttamiseksi oli merkittävä vaikutus myös suhteissa ortodoksiseen kirkkoon ja liikkeen leviämiseen sen alueelle.¹⁰³

Helsingin Maaailmankokouksessa 1926 tehtiin merkittävä ekumeeninen ele: Johanneksenkirkossa vietetyn ehtoollisen jakoivat neljä luterilaista pappia Suomesta, Ruotsista, Norjasta, Saksasta ja yksi anglikaanipappi. Siunauksen luki ortodoksinen Korfun metropoliitta Athenagoras - vain katoliset olivat omassa messussaan.¹⁰⁴

Ortodoksimaissa toimivien yhdistysten ongelmana oli tasapainoilu toisaalta varsinkin opiskelijamaailmassa vallitsevan agnostismin ja uskonnonvastaisuuden ja toisaalta kirkon valta-aseman välillä. Toimintojen tuli sopia niin aktiiville ortodoksille kuin kaikkea kirkollisuutta vierastavalle agnostikollekin.¹⁰⁵ Toinen ongelma liittyi kansallisuuskysymyksiin. Vähemmistöinä ortodoksimaissa asuvat olivat usein myös toista tunnustuskuntaa ja he eivät useinkaan tunteneet oloaan kotoisaksi valtaväestön hallitsemassa NMKY:n kansallisessa liitossa.¹⁰⁶

¹⁰² Shedd 1955, 438. The outreach into countries where the Roman Catholic and Eastern Orthodox Churches predominated brought home to the delegates the need for 'very careful and prayerful study' of the Association's attitude towards these Churches." Shedd 1955, 465.

¹⁰³ Willis 1955, 701.

¹⁰⁴ Shedd 1955, 495.

¹⁰⁵ Shedd 1955, 466.

¹⁰⁶ Tällaisia olivat mm. Transsylvanian unkarilaiset. Shedd 1955, 483s. Myös suomalaisilla oli aluksi samansuuntaisia ongelmia kun Maailmanliitto kehotti organisoitumaan Venäjän NMKY:n komitean kautta. Shedd 1955, 365.

Sodan uhrien parissa tehtävä työ ja Mottin laajat matkat aikaansaivat kolme konferenssia Maailmanliiton ja paikallisten NMKY-työntekijöiden sekä ortodoksisen kirkon johtajien välillä. Ensimmäinen näistä pidettiin Sofiassa Bulgariassa 1928 ja siinä sovittiin yhteistyön pelisäännöt. 1. Vaikka NMKY tunnustetaan itsenäiseksi, on sen työ ortodoksisissa maissa sovittava yhteen Ortodoksisen kirkon periaatteiden kanssa. 2. Kirkolla on lausunnonanto-oikeus johtokuntien ja sihteerien valinnoissa. 3. Ortodoksiset ryhmät ovat avoimia ei-ortodokseille ja päinvastoin. 4. Kaikkea käännättämistä suhteessa muihin ryhmiin¹⁰⁷ pyritään välttämään. 5. Ortodoksiryhmissä raamattuopetuksen tulee olla kirkon opetuksen mukaista. Maailmanliiton Eksekutiivikomitea hyväksyi samana vuonna pelisäännöt NMKY:n puolelta ja 1927 perustettuun Ekumeniakomiteaan perustettiin komissio, jonka tehtävänä oli pitää jatkuvaa yhteyttä ortodoksisen kirkon johtajiin, tutkia ortodoksista teologiaa, filosofiaa ja kirkollista käytäntöä.¹⁰⁸

Seuraava konsultaatio pidettiin 1930 Kifissiassa, lähellä Ateenaa, Kreikassa. Siellä vahvistettiin Sofian kokouksen tulokset ja keskusteltiin erityisesti maallikkovastuusta kirkossa.¹⁰⁹ Kifissian tuloksia käsiteltiin Maailmankokouksessa Clevelandissa 1931, jossa NMKY teki merkittävän linjauksen kutsua työyhteysteensä kaikki sen palveluksia haluavat kirkot.¹¹⁰

Kolmas konsultaatio pidettiin 1933 Bukarestissa Romaniassa. Siinä määriteltiin yhdistysten asema suhteessa kirkkoon: Yhdistys ei ole

¹⁰⁷ Samassa yhdistyksessä saattoi olla sekä protestanttisia että ortodoksisia nuortenryhmiä.

¹⁰⁸ Objectives, Principles, and Programme of YMCAs in Orthodox Countries 1933, 16s.

¹⁰⁹ "a deepening sense of responsibility on the part of laymen for the Church and its work in the world." Objectives, Principles, and Programme of YMCAs in Orthodox Countries 1933, 18.

¹¹⁰ Willis 1955, 704.

kirkko, ei jaa sakramenteja eikä ole kirkon korvike vaan kirkon lapsi, joka pyrkii palvelemaan sitä ja julistaa lojaalisuuttaan ja uskollisuuttaan kirkolle. Lisäksi todettiin yhdistysten työntekijöiden ja jäsenten tehtäväksi 1) korostaa lojaalisuutta kirkolle ja sen sakramenteille, 2) sitoutua kirkon työhön, 3) antaa sellaista esimerkkiä, että se vahvistaa kirkkoa ja 4) viljellä sellaista hartauselämää, että se tekee rukouksesta todellisuutta sekä Raamatun ja isien kirjoitusten lukemisesta inspiraation lähteen.¹¹¹ Bukarestin konsultaation tulokset hyväksyttiin täysistunnossa 1934 Oxfordissa, kun päätettiin, että NMKY:n sihteerien on annettava ortodoksisten nuorisoliikkeiden tarvitsemaan apua niiden periaatteiden mukaan, jotka on sovittu kansallisten ortodoksisten kirkkojen johtajien kanssa käydyssä konferenssissa.¹¹²

Kun Eksekutiivikomitea kokoontui 1952 Ateenassa se sai erityistervehdyksen ja siunauksen Ekumeeniselta patriarkalta. Kokouksessa todettiin Maailmanliitolla olevan syytä perusteellisesti tarkastella ekumeenisia käytäntöjään niiden kokemusten valossa, jota Kreikan Ortodoksinen kirkko antoi.¹¹³

NMKY:n suhteet ortodoksiseen kirkkoon ovat edellä esitetyn mukaan ongelmattomat.¹¹⁴ Molemmat ovat löytäneet yhteistyöstä jotain uutta. Edinburghin täysistunnon 1947 raportti pukee sen sanoiksi näin:

"NMKY:n muuntautumiskyky on näkynyt merkittävänä paikallisyhdistysten ja kansallisten liittojen määrän lisääntymisenä katolisissa ja ortodoksisissa maissa, mutta sillä on ollut myös yhä lisääntyvä vaikutus Maailmankomitean periaatteisiin ja toimintoihin..."¹¹⁵

¹¹¹ Objectives, Principles, and Programme of YMCAs in Orthodox Countries 1933, 7, 12.

¹¹² Willis 1955, 703.

¹¹³ Willis 1955, 713.

¹¹⁴ Willis huomauttaa tosin, että tulos ei varmaan saavuta maailmanlaajaa hyväksyntää ja että periaatteelliset sopimukset eivät vielä takaa käytännön seurauksia. Willis 1955, 703. Tähän on huomautettava, että niinhän tilanne on protestanttisten kirkkojenkin suhteessa NMKY:hyn.

Virhe. Hyperlinkin viittaus ei kelpaa.

Kommentti [MM4]: Laajenn
a kirjallisuusohjaa:
mm. Schlunk
Kristillisen
lähetyksen historia,
Konrad Reiser:
Ecumenism in
Transition.

¹¹⁵ Willis 1955, 709.